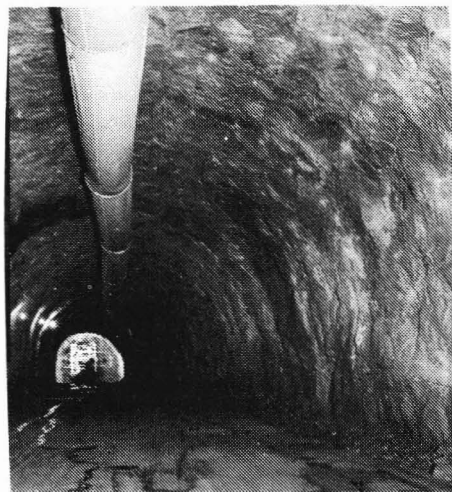

Bare en liten steintur

Av Odd Naustheller

En fredagskveld for 2-3 år siden satt tre kamerater et sted på vestlandet i hvert sitt lune hjem og leste mineralbøker og annen geologilitteratur. Det er oktober, og været ute er og har lenge vært deretter. Det blåser kvast, og det som kommer ovenfra er på grensen til sludd. Drømmen om det store funnet blir mer og mer levende til flere mineralbøker og gamle NAGS-Nytt de tre leser.

Odd har hørt om en ny veitunnel i området der det skal være funnet pen gips, stilbitt samt en del andre mineraler. Tanken på at i denne tunnellen finnes det store funnet blir avgjørende. En telefon til hver av kameratene Willy og Ståle avslører at hungenen til å gå på mineraljakt er minst like stor der i gården.

Og for å gjøre historien kortere så er vi alle tre samlet i en bil ved inngangen til tunellen allerede klokken 21 00 samme kveld. Utstyret er som seg hør og bør det aller beste, godt med

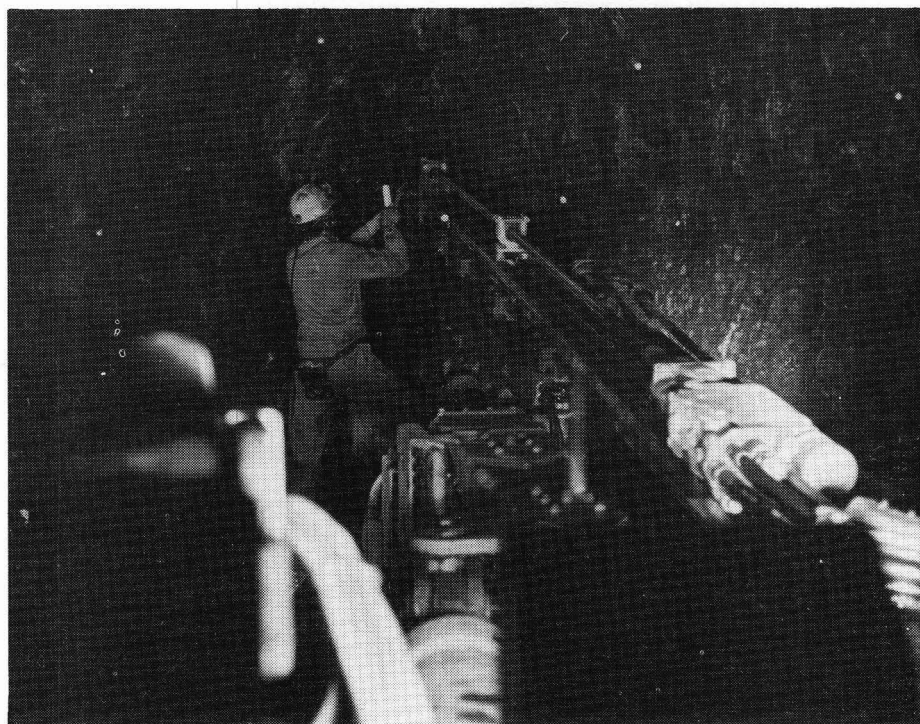
lys hjelmer og sikkerhetsutstyr forøvrig, og nyslipte meisler samt hammer. Tillatelse er innhentet hos tunelldriveren, så samvittigheten er den aller beste.

Vi kjører først tunnelen som er 6 km lang og sjekker den ene siden uten å finne noe annet enn et par tømte druser som tydelig beviser at vi ikke er de første i denne tunnelen.

Håpet om å gjøre det store funnet er i ferd med å forsvinne da vi på vei tilbake mot utgangspunktet får øye på en liten gipsåre omtrent 50 cm over veibanen. Gipsen avslører seg på glansen i det trolske lyset som spiller langs tunnelveggen. La oss sjekke om det går an å få ut noe pen gips sier en av oss. Og som sagt så gjort, og mens vi holder på med denne jobben så ser vi et bitte lite hull i gneisen like ved gipsåren, og i dette hullet kan vi se tuppen på en krystall av et eller annet slag. Ståle gjør hullet litt større, og så hender noe rart. Ut fra hullet begynner det å renne kalkspatskalenoeder og kvartskrystaller.

Iveren blir stor, og hullet blir større. Han som har brukt hammer og meisel får først kikke. Han står med fjeset helt inn i hullet, og det som vi andre hører av lyder er mer som tungetale enn det språket han ellers bruker.

Mens vår venn lå der på kne med halve hodet i hullet og nøt et for oss til da ukjent syn ble vi andre mer og mer utålmodig. Så etter det som for oss virket som minst en time, fikk han klar beskjed, vi ville også se «SORIA MORIA slottet». Og hva fikk vi se? Jo, i fjellet sto en sprekke (druse) som var minst 2 meter lang, 40 cm. bred og 1 til 1,5 meter høy. I bunnen lå der en-

De som gjør grovarbeidet. Foto: Veggen og vi, Vegdirektoratet.

For seint.

keltkrystaller og krystallgrupper av store og små krystaller, der lå 3 generasjons kalkspatkrystaller med og uten matriks, der var nydelige grønne flusspatkrystaller, og over det hele i bunnen var et tynt dekke av blodrøde mikro xls med hematitt. På hengen vokste det muskovitt xls på gneisen, og innimellom var det perfekte kalkspatkrystaller og det hele hadde et tynt belegg av laumontitt xls. Liggen hadde et teppe av kloritt hvorfra det vokste kalkspatkrystaller, kvartskrystaller, og ikke minst eplegrønne flusspatkrystaller der krystallflatene var opptil 3-4 cm. Det var et syn! Det skinte i rødt, hvitt, grønt og blankt overalt så vi brukte lang tid på å nyte synet.

Til slutt rev vi oss løs fra fortryllesen og gjorde inngangen til hulrommet større, hvorpå vi fra bunnen av drusen tok ut enkeltkrystaller og grupper av pene kvartskrystaller, kalkspatkrystaller og grønn flusspat samt mye mer. Alt dette hadde en gang i tiden hengt i toppen av drusen, men da drusen var skråstilt så hadde materialet rullet langs liggen og ned i bunnen uten å bli nevneverdig skadet. Mye av materialet hadde innesluttninger av gips og også rutilnåler samt muskovitt. Til slutt den natten tok vi ut pen gips (også i krystallform), og denne gipsen er helt klar som glass.

Vi var hjemme først klokken 7 om morgenen, og selv om vi var trøtte etter en lang natt i en mørk kald tunell så fortsatte vi etter en kort frokost med å dele og beundre nattens bytte. Ved en senere anledning så ble resten av materialet tatt ut fra drusen, og foruten at vi selv har mange synlige bevis fra den natten så har også Sogn og Fjordane Fylkeskommune og Geologisk museum i Bergen fått materiell fra denne forekomsten. En av stufene som fylkeskommunen har fått er 60 - 70 cm. i diameter og er dekket av bl. annet grønne flusspatkrystaller der krystallflatene er opptil 3 - 4 cm. lange.

Tilsammen ble det tatt ut 15 - 20 forskjellige mineraler fra denne forekomsten.

Siden har vi gjort mange funn, men jeg tror jeg har de andre med meg når jeg sier at dette var det største vi har opplevet som mineralsamlere. Og vi er stadig på jakt etter et nytt lite hull som kan bli til en stor druse.